

ARDEALULUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

ABONAMENTE:

Particulari	1 an	6 luni
Autorități, bănci și întreprinderi industriale și comerciale	500	250
Publicații em.-patrat	1000	500
	Lei	5.

Director:
TRAIAN CHIRILĂ

Redacția și administrația
Str. Minerva No. 7.
CLUJ. TELEFON 444

— Datoria guvernului —

Catastrofala inundație din ajunul Crăciunului a deslănțuit o adâncă turburare în toată viața economică a Ardealului. A treia parte din toată suprafața României, provincii în care pulsează cea mai vie activitate industrială, a fost ruptă în două, și jalea cea mai adâncă s'a întins de-alungul celor mai bogate văi ale sale.

E destul să amintim că, peste două săptămâni, circulația a fost întreruptă pentru toate trenurile de marfă pe întreaga arteră principală de cale ferată: Brașov-Oradea, că sute de saci de corespondență urgentă au răcit la voia întâmplării, că poșta n'a primit în timpul acesta decât telegrame și scrisori ușoare că în serviciul mandatelor s'au ivit mari perturbații, și că după mărturisirea autorităților, peste 3000 colete venite din străinătate, așteaptă...

Ce așteaptă? Repararea podului dela Cănești!

Nu vom discuta acum, pentru că ruperea unui singur pod a avut drept urmare oprirea transporturilor pe C. F. R. vreme de aproape două zeci de zile. Nu vom întreba, pentru direcțiunea căilor noastre ferate nu prevede acemenea accidente, pentru a le preîntâmpina într'un timp ceva mai scurt. (Se înțelege, nimeni nu se putea aștepta la o grozavă revărsare de ape spre sfârșitul lunii Decembrie, dar, să ne ierte Dumnezeu, un pod oricând se poate rupe.

Despre altceva vrem să vorbim. Ne gândim la miile de gospodării distruse. La casele surpate de valuri. La vitele luate de apă, La oamenii, cari s'au întors, după potolirea prăpădului, sărăciți, desnădăjduiți fără adăpost. Sunt regiuni întregi în județele Arad, Alba, Cojocna, Turda, Mureș, Someș și Bihor pe unde mizeria albă a pus stăpânire pe ape întregi, de parcă a trecut, într'adevăr potopul vechiului. Testament. Tărani înstăriți s'au pomenit din senin muritori de foame. Brațe vânjoase se ridică neputincioase spre cer, cerșind un rest de îndurare. Ochi de copii nevinovați se tulbură de lacrimi, neînțelegând de unde a venit nenorocirea. Vrednicia femeilor noastre neostenită, abia mai poate înjgheba ici și colo, din sfărâmurile nenorocite, un acopărământ ocrotitor încropit din nimicuri plutitoare, ca un cuib de rândunică.

Ne gândim apoi la atâtea înflori toare industriei ardeleni, care au avut de suferit pagube imense. Frumosa se întreprinderi forestiere de pe valea Mureșului au fost distruse aproape cu desăvârșire. Măndrul centru industrial din jurul Turdei a fost răvășit ca de o fortună gigantică. Fabrica de sticlă ie, o admirabilă instalație modernă, a fost pe de-a-n-

tregul nimicită, și producția ei oprită pentru o lungă perioadă de vreme. Sforțări uriașe abia vor putea s'o pună din nou în picioare.

Pierderea nu este numai a instituțiilor care au fost direct lovite de urgia naturii. Ea este a noastră a tuturor. Ea este a țării întregi. Marele public nu pricepe încă destul de bine acest lucru. Dacă aceleași inundații ar fi distrus, în primăvară, zeci de mii de jugăre de semănături, sau dacă o secetă groznică ar fi compromis recolta din câteva județe emoția ar fi fost generală. S'ar fi lansat liste de subscripție, s'ar fi cerut energice măsuri de remediere răului, s'ar fi alarmat toată lumea. Cu toate acestea, nu e oare acelaș lucru dacă producția industrială înregistrează un dezastru, cași producția agricolă?

Guvernul nu se poate să nu înțeleagă acest adevăr. Și atunci întrebăm: ce dispoziții s'au luat pentru ajutorarea celor loviți de nenorocire?

Se zice, că pentru despăgubirea populației rurale s'ar fi votat o sumă de 10 milioane. Să nu ni se ia în nume de rău, dar e puțin. Pierderile sunt de zeci de ori mai mari. Statul are datoria morală de a mântui atâtea gospodării prăpădite, punându-le din nou în valoare. Alminteri, pentru un șir întreg de ani, sărăcia își va face culcuș acolo unde a fost odinioară muncă încordată, belșug și bună stare. Ceeace statul dă astăzi cu o mână va lua mâine, în schimb, cu cealaltă.

În ceea ce privește situația industriilor nimicite, iucerurile se schimbă. Nimeni nu cere să se facă, pe seama acestora, acte de filantropie. Să se deschidă liste de subscripții sau să li se voteze despăgubiri bănești, Dar și aci statul e dator să intervină. Propriul său interes pretinde refacerea grabnică a întreprinderilor păgubite, pentru restabilirea producției.

Fabricile care au avut de îndurat lovituri mai grele, văzându-se nevoite să-și întrerupă activitatea, trebuiesc ajutate. Cum? Foarte simplu. Să li se pună la dispoziție mijloacele pentru a și restaura instalațiile și a reîncepe lucru. Banca Națională și Creditul Industrial sunt cele două așezăminte privilegiate de stat, care ar fi în măsură să întindă o mână de ajutor, acordând credite cu procente mici și pe termene lungi, destinate exclusiv pentru a întocmi utilajul distrus sau materiile prime pierdute.

Soluția e la îndemâna guvernului, a cărei intervenție, suntem siguri, n'ar răsuna în deșert. Dar glasul industriei ardeleni fi-va, măcar de data aceasta, ascultat?

O situație ciudată la Camera de Comerț din Cluj

Cu constituirea biroului Camerei de Comerț din Cluj se petrece un lucru cam ciudat, care numai la bunul mers al acestei instituții nu poate să contribuie.

La Camera de Comerț din Cluj funcționează de câțiva ani încoace, ca secretar-general, d. dr. Căciulă. Acum, după ce s'a votat în Parlament noua lege de organizare a Camerelor de Comerț, și după ce acestea au fost constituite pe baza alegerilor făcute astă-toamnă s'a pus pe tapet, ca pretutindeni în restul țării, chestiunea confirmării personalului administrativ. Nicăeri, după știința noastră, nu s'a înregistrat vreun incident sau vreo neînțelegere mai serioasă în această privință. Consiliul de administrație al fiecărei Camere de Comerț, și-a numit funcționarii, pe cari, potrivit dispozițiilor legii, ministerul de Industrie și Comerț a avut a-i confirma.

Nu mai cu d. N. Căciulă dela Cluj nu s'au petrecut lucrurile astfel. D. N. Căciulă a rămas singurul secretar-general neconfirmat, deși a fost menținut în acest post de noul consiliu al Camerei de Comerț din Cluj. Explicația? O veți avea.

Încă de mai multă vreme izbucnise un conflict personal, — ale cărui motive ne sunt indiferente — între d. N. Căciulă și d. N. Leon,

fostul director al Băncii Românești din Cluj, profesor universitar și fruntaș al partidului liberal din localitate. Întâmplându-se, ca d. N. Leon să fie numit comisar al guvernului pe lângă Camera de Comerț din Cluj. Uzând de toată influența pe care l-o dădeau relațiile sale politice, cât și de situația sa de comisar al guvernului, d. N. Leon a reușit să zădărnicească de două ori confirmarea de către ministerul de Industrie și Comerț numirea dlui N. Căciulă.

Prin numirea dlui N. Leon în postul de secretar general al ministerului de Industrie și Comerț, incidentul e departe de a fi aplarat. De data aceasta, d. N. Leon deține un rol hotărâtor în administrația centrală a ministerului, și e puțin probabil ca în această nouă calitate să fie revenit la sentimente mai bune față de adversarul său.

Concluzia? Iat-o. D. N. Căciulă funcționează înainte ca secretar-general al Camerei de Comerț din Cluj, pentrucă aceasta refuză să propună o altă numire, dar funcționează cu titlul provizoriu, pentrucă ministerul de Industrie și Comerț nu consimte să-l confirme.

Și că în urma tuturor situațiilor provizorii, suferă instituția! Dar la ea cine se mai gândește?

Pădurile Moșilor

S'a vorbit foarte mult, în timpul din urmă de chestiunea, exproprierea pădurilor din Munții Apuseni, revindicarea de populația comunelor învecinate. Opinia publică și presa românească au îmbrățișat cu multă simpatie cauza moșilor, deși, pentru a fi dreți cu toată lumea, pușini sunt aceia cari cunosc problema în lumina realității.

O delegație a comunelor din Munții Apuseni s'a înfățișat, nu demult, Regelui, cerându-i sprijinul. Suveranul a intervenit imediat pe lângă guvern, și s'ar părea că acum s'a ajuns la o soluție. Rămâne să se vadă, dacă moșii se vor declara mulțumiți.

Iată părerea guvernului. Dacă or fi să se exproprieze, în întregime pădurile, printr'o hotărâre a Comitetului agrar, aceste păduri ar trebui să treacă în proprietatea comunelor, ceea ce n'ar aduce locuitorilor alt avantaj, decât să aibe pășune cu plată și lemne pe bani gata. Dar tocmai aici stă dificultatea. Moșii nu au de unde să plătească în numărer pășunea și lemnele.

D. Al. Constantinescu, ministrul Domeniilor. luase hotărârea, ca pă-

durile statului din județele de munte locuite de moși, să fie date în exploatare numai cooperativelor țărănești. În acest scop, directorul Casei pădurilor a primit însărcinarea de a merge la fața locului și a constitui cooperative, exclusiv dintre țărani,

Populația nu privește însă cu încredere acest sistem, și cooperativele nu s'au putut înjgheba. Deci, ministerul Domeniilor are intenția că se oprească la altă măsură. Va dispune exploatarea pădurilor statului în dijmă. Moșii vor avea astfel partea lor de lemne și dreptul la pășune. Li se va crea apoi avantajul, că și lemnele statului vor fi vândute tot moșilor. Populația va tăia lemnele, va vinde la particulari partea lor, iar cu banii obținuți va cumpăra, pe preț convenabil, lemnele rămase statului, revânzându-le și pe acestea cu câștig.

Astfel s'ar soluționa, ce e drept, problema pădurilor statului. Mai rămâne însă de rezolvat chestiunea pădurilor particulare, a căror expropriere a fost cerută. În privința aceasta n'avem niciun indiciu, că s'ar fi luat o hotărâre în favoarea locuitorilor.

Autonomia C. F. R.

Direcțiile de exploatare

Prin noua lege de organizare a C. F. R. s-au înființat, cu începere de la 1 Ianuarie 1926, 14 direcții de exploatare cari au înlocuit fostele direcțiuni regionale.

Conșiliul de administrație C. F. R. a numit în capul acestor direcțiuni de exploatare următoarele persoane:

Direcția exploatare București d-nii ing. Georgeșcu Aurelian, director și Negulescu Ioan subdirector.

Direcția de exploatare Pitești d-nii ing. Tiberin Sfințescu director și Cănculescu Gh. subdirector.

Direcția de exploatare Craiova d-nii Calotescu Grigore director și Ionescu Ion subdirector.

Direcția de exploatare Timișoara d-nii Anastasiade Ion director și Cristea Silviu subdirector.

Direcția de exploatare Arad d-nii Pap Octavian director și Dima Emil subdirector.

Direcția de exploatare Satu Mare d-nii Frâncu Dumitru director și Paraschivescu Badea subdirector.

Direcția de exploatare Cluj d-nii Hossu Ion director și Stan Aurel subdirector.

Direcția de exploatare Cernăuți d-nii Tranovieschi Tapor Cornei director și Padhorschii Ludv c subdirector.

Direcția de exploatare Iasi d-nii Nițescu Emil director și Carp Bazil subdirector.

Direcția de exploatare Chișinău d-nii Burghiele Teodor director și Sopol Nicolae subdirector.

Direcția de exploatare Galați d-nii Macovei Ion director și Vlasofoc. Nicolae subdirector.

Direcția de exploatare Bașcu d-nii Codreanu B. Nicolae director și Irim Gh. subdirector.

Direcția de exploatare Buzău d-nii Scutaau Gh. director și Niculescu Atanasie subdirector.

Direcția de exploatare Brașov d-nii Vuia Al. director și Comănescu Corneliu subdirector.

Directorii și subdirectorii exploatare sunt autorizați a semna corespondența direcțiilor respective cum și de a ordona plăți de salariu și celelalte drepturi curente personalului de subordine.

Falimentul firmei Emanuel din Timișoara

La Timișoara a fost declarată în starea de faliment una dintre cele mai mari firme comerciale din noua țară: casa de import de zahăr și cafea Emanuel.

Proprietarul firmei, care era considerat ca unul dintre cel mai bogăți negustori din Timișoara, bucurându-se de un credit deosebit la bănci și firmele comerciale din țară și străinătate, a dispărut lăsând în urma lui un deficit de 28 milioane lei.

Au fost păgubite cu mai multe milioane, aproape toate băncile Timișoarei și multe case comerciale din Ardeal și străinătate.

Faptul a provocat o vie senzație în publicul timișorean și în cercurile economice din noua țară, unde firma Emanuel, era considerată ca una dintre cele mai solide și de încredere.

În chestia insolvenței acestei firme în zilele trecute a avut loc o întrunire a creditorilor la care s'a delegat o comisie de patru membri cu însărcinarea de a examina situația materială a firmei stabilind averea ei. În comisie a fost delegat, din partea filialei din Timișoara a Băncii Generale Ungare de Credit Hugo Löbl, din partea băncii Timișoara Iuliu Merő, din partea Primei Case de Păstrare din Timișoara Bucsof Vidrigin iar din partea comercianților Dr. Desideriu Gábor mare comerciant.

Comisia a constatat că firma Emanuel are un pasiv de 35 milioane lei față cu un activ de 10 milioane.

Dealtfel acest faliment are și alte complicații în care este amestecat și Lud. Denhoff proprietarul unei întreprinderi de transporturi din Timișoara. Magazinul firmei se afla la Denhoff care a ajutat firma să contracteze mai multe împrumuturi ipotecând aceleași mărfuri.

Banca Generală Ungară de Credit, care este interesată la acest faliment cu 20 milioane lei, și-a trimis procuristul din Budapesta la Timișoara pentru a lua parte la ancheta și la tratativele de concordat. În cercurile financiare circulă sonul că cei doi directori ai filialei din Timișoara a băncii vor fi transferați.

Situația industrială a orașului Timișoara

6980 lucrători și 2784 ucenici

Importanța industrială pe care Timișoara o are între orașele țării cât și faptul că industria locală dispune de o veche organizare corporativă, face ca ucenicia să se prezinte numeric în această regiune în condiții superioare celorlalte orașe, afară de București.

Ancheta ministerului Muncii asupra ucenicilor industriali din Timișoara a constatat 953 întreprinderi mari și mici cu 6980 lucrători adulți. Pe lângă aceștia lucrează și 2784 ucenici, dintre cari 2532 băieți și 252 fete.

Din cei 2785 ucenici avem: 719 sau 26 la sută Români, 1041 Germani, 866 Unguri, 80 Sârbi, 54 Evrei, 9 Bulgari, 8 Ruși și 7 Cehi.

2356 ucenici din total sunt mai mari de 14 ani.

În ce privește știința de carte: 1836 sau 65 la sută au terminat cursul primar, 543 sau 14 la sută posedă una sau mai multe clase secundare și 414 n'au terminat cursul primar. Primăria orașului Timișoara întreține multe școli industriale în acest oraș la cari urmează cursuri 2417 ucenici.

Contractele de ucenici sunt în genere înscrise și au o durată mai mică de 4 ani.

Curiozități actuale

— Din bani... penite —

Prefectul poliției Capitalei, în urma unui denunț primit și în urma cercetărilor făcute, a putut stabili că la unele librării din București, au fost puse în vânzare, de câteva timp niște penite confecționate din monede de 0.25 bani și 0.50 bani, cari după cum se știe, sunt lucrate din aluminiu. Se fac acum cercetări spre a putea descoperi pe cel cari se ocupă cu fabricarea acestor penite.

Congresul organizațiilor muncitorești

Miercuri și Joi a avut loc la București primul congres de după război al organizațiilor muncitorești din v. Regat., la care au luat parte și delegații organizațiilor din Basarabia și Ardeal. A format obiectul unei vii discuțiuni chestia unificării organizațiilor. Socialiștii ale căror organizații fac parte din internaționala (din Amsterdam s'au arătat pe față potrivnici ai unirii cu comuniștii cari au legături cu Moscova și doresc alcătuirea unui front unic de luptă numai cu scopul de a compromite internaționala socialistă pentruca înlăturând astfel pe conducătorii socialiști să câștige de partea lor organizațiile aparținătoare internaționalii din Amsterdam. Cu această ocazie d. Flueraș reprezentantul socialiștilor ardeleni, a declarat că unirea cu comuniștii este o imposibilitate morală. Cine dorește sincer unirea să rupă definitiv cu Moscova reverind la mișcarea social democrată.

Oficiile de plasare

— O statistică —

Ministerul Muncii a făcut următoarele constatări statistice în cece privește activitatea oficiilor de plasare.

În timp de șase luni (1 Ianuarie 30 Iunie 1925) oficiile de plasare au înregistrat 76.179 oferte de lucru, 69,357 cereri de lucru și au efectuat 52.669 plasări.

Comparativ cu aceiași epocă a anului precedent, mersul oficiilor de plasare arată o oarecare creștere în decursul acestor 6 luni ale anului în curs înregistrând în plus 1270 oferte. 4106 cereri de lucru și 1987 plasări.

Operațiunile oficiilor publice de plasare au îmbrățișat încă de la început mai toate categoriile profesionale. Cele cari dețin însă locul mai însemnat în preocupările oficiilor de plasare sunt cele privitoare la muncitorii industriali.

Deaseneinea în ramura muncitorilor agricoli și de pădure, oficiile au desfășurat o activitate destul de însemnată.

Într-o măsură destul de apreciazabilă sunt reprezentate plasările personalului de serviciu.

În total, numărul ofertelor de lucru este superior cererilor mai cu seamă în privința personalului de serviciu.

Tariful C. F. R. majorat nu va fi aplicat la transporturile de petrol.

Anunțăm în altă parte a ziarului nostru că tariful C. F. R. va fi majorat cu 15 la sută cu începere de la 15 Ianuarie. După cum ni-se comunică din București tariful majorat nu va fi aplicat și la transporturile de petrol destinate la export, rămânând ca pentru aceste transporturi să se plătească tot taxele vechi.

Tarifele pe C. F. R.

— Se sporesc dela 15 Ianuarie —

În ultimul Consiliu de miniștri, ținut zilele trecute, s'au aprobat nouile tarife de călătorii, bagaje și mărfuri pe C. F. R. cari vor intra în vigoare cu începere de la 15 Ianuarie 1926.

La întocmirea acestor tarife s'a avut în vedere o mai echitabilă repartitiune a taxelor pe clase și o ușurare a transporturilor pe distanțe mari, pentru a înlesni legătura diverselor orașe de la periferia țării cu Capitala.

Eri ministrul de comunicații a întocmit decretul regal, care prevede că de la 15 Ianuarie 1926 se va aplica actualelor tarife de călători, bagaje și mărfuri ale C. F. R. o sporire de 15 la sută.

Suprataxa de export prevăzută pentru mărfuri a fost redusă, cu acest prilej dela 50 la 30 la sută.

Aceste modificări ale tarifelor C. F. R. vor fi puse în aplicare, după cum am anunțat mai sus, în mod irevocabil de la 15 Ianuarie cor.

Citiți, abonați „LEMNUL“

Babos & Co.

FIERĂRIE

CLUJ, SSR. REGINA MARIA No. 21.

«»»

Vase din strainătate și unelte de bucătărie.

Mașini de fiert frumos șmalțuite.

Tot felul de mașini și articole agricole.

Telegram: Gépgyár
TELEFON: 148.

Turnătoria de fier și fabrica de mașini din Cluj, S. A. Str. CHINTĂULUI 18 (fost Kajántói-ut 68)

Fontă, tevi de presiune, minghinele paralele, potcoave de cizme, colți depotcoave, transmisiuni.

Declarațiunile de impunere

— Termenul expiră la sfârșitul luni —

Termenul de predarea declarațiunilor de impuneri pe anul 1925 începe la 1 Ianuarie 1926 și expiră la finele acestei luni (adică la 31 Ianuarie 1926).

Pentru societățile anonime pe acțiuni acest termen se prelungește până la aprobarea bilanțului de audență generală, însă cel mult până la 1 Mai 1926 toate impuneri urmând să fie terminate până în acea lună. Nu se vor mai acorda termene peste cele mai sus prevăzute.

Declarațiunile se predau și se înregistrează la percepțiile fiscale. Declarațiunile se fac:

Cum se fac declarațiunile

a) Pentru impunerea veniturilor din comerț, industrie, profesiuni și alte ocupațiuni necomerciale, pe formular No. 4 iar pentru societăți anonime și pentru comercianții și industriașii cari au registre în regulă și bilanț întocmit pe formularul No. 4 bis.

a) Pentru impunerea venitului global, pe formularul No. 5.

c) Locuitorii satelor pot declara veniturile lor impozabile sus prevăzute pe declarațiunile colective ce se întocmesc la primării în acelaș termen.

Formularele No. 4, 4 bis și 5 se pot procura dela percepții.

Se menționează că aceste declarațiuni trebuiesc completate cu toate datele prevăzute în formular căci altfel ele se consideră incomplete și declarații vor suferi sancțiunile prevăzute pentru cei ce nu dau declarațiuni.

Instrucțiunile pentru întocmirea și predarea declarațiunilor se găsesc pe acele formulare.

Ce se declară

Veniturile din imobile, fie ele proprietăți agricole, fie clădiri, fiind impuse pe 5 ani, nu se mai declară de cât pentru impunerea venitului global, în declarațiunile No. 5 sau în cele colective.

Celelalte venituri impozabile anuale se declară astfel cum ele s'au încasat pe anul precedent 1925, după detaliile prevăzute în instrucțiunile aflate pe formularele de declarațiuni.

Dacă unele din veniturile curenților pe anul 1925 cum sunt dividendele și tantiemele, nu se cunosc se declară ce s'a încasat în acel an pentru anul 1924.

Scăderile legale din impozite urmează a fi cerute prin declarațiuni în conformitate cu aceleași instrucțiuni deci acei cari nu vor face declarația pierd dreptul la asemenea scăzământ.

Contribuabilii cari nu pot completa declarațiunile, le vor face la percepțiile fiscale unde li se va completa declarațiile de către funcționarii percepției și vor semna după ce vor fi lămurii asupra dispozițiilor legii.

Dispense

1. Contribuabilul care are venit sub 10.000 lei în total atât din veniturile sale proprii cât și ale soției sau altor membri ai familiei sale și pe cari le are la dispoziție este dispensat de darea declarației de impunere la venitul global. Dacă

însă are de cerut vre-o scădere legală din impozite elementare pentru sarcini ipotecare sau familiare cari se acordă anual, va trebui să facă cerere tot pe formularul de declarații No. 5, iar dacă cere vre-o reducere impozitului la venituri mici, aflate sub limitele legale în cazul când aceste reduceri nu au fost acordate anul precedent din orice motiv, aceste cereri se vor face pe formularul No. 5 pentru impozitul agricol și pe clădiri și pe formularul No. 4 pentru impozitul comercial și profesional.

2. De asemenea e dispensat de darea declarațiunilor pentru venitul global contribuabilul care nu are decât un singur venit din comerț, meserie sau profesie ce se exercită în cuprinsul percepției reședinței sale și pentru care face declarație aparte însă cu condițiune să menționeze pe declarațiunea făcută pentru acea impunere la impozitul elementar că nu mai are alt venit nici el nici membrii familiei aflați în sarcina sa. Aceasta mențiune echivalând cu declarația pentru globală scăderea pentru membrii familiei se va cere prin declarația la impozitul elementar. Pentru orice alte scăderi din venitul global va face cerere aparte pe formularul de declarații No. 5.

Dacă are un venit numai din salariu sau mobilier, va face declarație pe acelaș formular No. 5.

3. Contribuabilul al cărui venit impozabil, fie global, fie elementar, judecat după cel din anul precedent, este acelaș ca în anul anterior și dacă nu are nici un scăzământ

de cerut și n'a schimbat reședința, nici nu și-a modificat felul întreprinderii sau al profesiunii, poate să nu mai facă declarație, și în acest caz se presupune că a menținut declarația din anul precedent în ce privește veniturile, nu însă și în ce privește scăderile pentru sarcini familiare sau pentru datorii ipotecare. Ori chirografare, pentru cari se cere dovezi în fiecare an. Deci spre a obține și pe anul 1926 aceleași scăderi, trebuie să facă declarație și să aducă acele dovezi la efectuarea impunerii când va fi citat. (A se vedea paragraful 172-b. din instrucțiunile oficiale.)

De această dispensă nu pot beneficia cei obligați la ținerea registrelor comerciale și la încheierea bilanțului, întru cât cifrele de pe registre nu pot fi acelaș ca în anul precedent și deci veniturile în tot cazul diferă.

Sanțiuni

Contribuabilii cari nu se află în condițiunile de dispensă sus prevăzute sau ale căror venituri s'au modificat, și nu vor face declarațiunile de impunere în termen sau le vor face incomplete, vor fi impuși din oficiu și li se va aplica amenziile prevăzute de lege.

Stabilirea Impunerilor

Impunerile se vor efectua la percepții în zilele cari se vor publica și afișa la localurile percepțiilor.

Contribuabilii cari au făcut declarațiuni vor fi citați.

Cei impuși din oficiu nu se citează.

Contribuabilii vor trebui să fie prezenți la impunere cu actele ce au a prezenta în zilele în cari vor fi citați, iar aceia ce nu se citează în zilele publicate, aceasta în interesul lor, spre a nu se comite erori.

Expoziția dela Cernăuți

— Un apel —

În urma consfătuirei ce a avut loc în sala de ședințe a Primăriei Cernăuți, sub președinția d-lui ministru I. Nistor și de față fiind reprezentanții autorizați ai tuturor asociațiilor agricole, industriale și comerciale, precum și ai producătorii acestor ramuri de activitate, s'a decis organizarea unei expoziții agricole și industriale și a unui târg de mostre în Cernăuți, în toamna anului 1926.

Ideea aceasta a fost salutată, cu cel mai călduros entuziasm, de toți cei prezenți, ca și întreaga opinie publică bucovineană,

În fața propunerii d-lui ministru I. Nistor, rând pe rând, toate instituțiunile și reprezentanții ai agriculturii și industriei și-au dat adeziunea și-au promis tot concursul moral și material.

Importanța acestei expozițiuni și a târgului de mostre, pentru viața economică productivă a Bucovinei, ca și pentru relațiunile comerciale interne cu restul regatului, ca și pentru relațiunile internaționale comerciale cu celelalte țări, nu mai are nevoie de o explicațiune.

După expozițiile și târgurile de mostre din Iași, Chisinau, Arad, Timișoara etc., expoziția din Cernăuți vine a completa întreg lanțul de manifestări a vieții productive a României întregite, arătând progresele și normalizarea acestei

vieți, după stagnarea și derutarea produsă de războiul mondial.

În urma consfătuirei ce a avut loc s'a ales un comitet general al expoziției și un comitet permanent, restrâns, pentru conducerea lucrărilor de pregătire și organizare.

Comitetul general este compus din reprezentanții tuturor ramurilor de industrie, agricultură mare și mică, bănci, instituții cu caracter agricol, industrial și comercial, autorități, servicii de stat de specialitate, presă, etc., și va avea rolul a da directivele generale în aceste lucrări pregătitoare.

Acest comitet face un călduros apel la toți reprezentanții agriculturii, industriei și comerțului din întreaga țară și din străinătate, a onora expoziția și târgul de mostre din toamna 1926 din Cernăuți, cu participarea lor, pentruca astfel, această manifestație a vieții noastre economice să aibă efectul și succesul dorit de toți.

Cel mai bun desinfectant

Renta română din mâinile bolșevicilor

Se vor da duplicate

Ministerul de Finanțe a luat măsuri să se elibereze duplicate după titlurile de rentă română evacuată cu tezaurul la Moscova, atât posesorilor acelor efecte cât și caselor sau instituțiilor cari au făcut evacuarea.

Detentorii unor asemenea titluri sunt invitați a se adresa caselor sau instituțiilor cari au făcut evacuarea, unde vor completa pentru fiecare împrumut borderourile formulare în dublu exemplar, înscriind în coloana valorii respective numărul titlurilor în ordine numerică crescândă anexând și borderourile de stampilare în original, constatând că efectele au fost admise la stampilare.

Cererile se vor înainta până la 15 Ianuarie 1926.

Perspectivile financiare ale anului 1926

— Părerea unei publicații engleze —

Marea revistă economică „The Economist”, care apare la Londra, a publicat deunăzi un lung articol asupra situației financiare a României, examinând bugetul statului pe 1926, și făcând aprecieri destul de favorabile asupra acestuia.

Pentru publicația engleză, situația financiară României e condiționată de problema valutară. Dacă valoarea leului se va menține în jurul cursului de 1000 lei lira sterlină, d. Vintilă Brătianu poate fi sigur, că prevederile sale se vor realiza echilibrul bugetar nu va fi răsturnat și obligațiunile contractate în străinătate vor putea fi achitate în 1926 din încasărilor publice.

Dar, dacă din cauză nevoiei de a cumpăra lire sterline și dolari, în lipsa taxelor de export, leul ar scădea, s'ar crea o situație grea nu numai pentru tezaurul României ci și pentru întreaga activitate economică a țării.

Concluziile revistei „The Economist” sunt cu deosebire interesante. Dar și mai interesantă e părerea pe care și-o arată, că un împrumut în străinătate ar limpezi definitiv criza financiară a României. După expunerea recentă a trustului bancherilor americani, despre care ne-am ocupat în numărul trecut al gazetei noastre, iată încă o mărturie favorabilă României, venită din izvor autorizat.

Aceasta însemnează, că cercurile economice din străinătate au început să ne privească dela o vreme încoace cu alți ochi, și că legăturile cu România sunt din ce în ce mai căutate.

Nu ne îndoim, că viitorul guvern va căuta să tragă tot profitul de pe urma acestor stări de lucruri.

Circulația pe C. F. R.

— După inundații —

In urma retragerii apelor în întreg Ardealul, se lucrează pretutindeni la restabilirea căilor de comunicație.

Săptămâna aceasta va fi terminat podul provizor de pe Arieș, între Câmpia Turdei și Cânepiști, astfel că trenurile vor circula fără transbordare.

De asemenea se lucrează la refacerea podului dela Cățcău, pe linia Dej-Baia Mare.

Intre Alba Iulia și Teiuș linia a fost restabilită între Oradea și Arad însă, unde terasamentul a fost spălat pe o adâncime de 8 metri, lucrările merg încet.

Au fost inundate de apele Siretului comunele Sutca, Rotunda, Tămășani și Sagna.

Un detașament de artilerie a bombardat sloiurile de gheață pentru a degaja podul de cale ferată de la Sagna, Sloiurile ajunseseră la înălțimea de un metru.

— Dunărea a fost complet deblocată, apele ei sunt în descreștere și circulația ei este normală.

Următoarele curse au fost reluate. Galați-Tulcea-Ismail-Chilia; Galați-Tulcea-Sulina-Brăila-Măcin: Giurgiu-Rusciuc-Gălărași-Silistra-Ostrov.

Nu se pot face, din cauza lipsei pontoanelor, cursele Galați-Turnu-Severin și Turnu-Bazias.

A fost reluată și circulația vapoarelor de mare.

Rezervele de petrol ale Rusiei Sovietice

Guvernul sovietic a înființat o comisiune specială care va supraveghea ca bogățiile naturale să fie exploatare în mod riguros și ca întreprinderile să fie ferite de o administrare incorectă. Această comisiune va conduce și lucrările de exploatare ale noilor zăcăminte petrolifere.

În anul curent s'a început sondarea solului pe șesul Karbitan în împrejurimile terenurilor petrolifere din Bauku. În afară de aceste lucrări sindicatul industriei de petrol „Azneft”, intenționează să facă sondări și în regiunea Agic-Bul (în apropiere de Baku). Toate aceste lucrări sunt proiectate pentru anul administrativ curent.

Sondările ce se fac în regiunea orașului Groznii, cari durează deja de 3 ani, sunt încă în curs. Lucrările de cercetare au ajuns până la creștelele Sungen și Tersk, unde s'au descoperit foarte bogate zăcăminte de petrol. De oare ce sondările nu sunt adânci, nu se poate preciza intensitatea produsului. Vor

fi făcute sondări mai perfecte pentru a se stabili gradul rentabilității al noiei întreprinderi de exploatare

În regiunea Frgan în apropierea comunei Cimion, s'au descoperit izvoare de petrol cari, fiind departe de linia ferată, vor servi numai ca un depozit de rezervă pentru cazul când celelalte izvoare vor fi secate. În afară de petrol s'a mai descoperit în regiunea Transcarpatică mari zăcăminte de ozokerită. Prin prelucrarea ei după metoda profesorului Palenski se poate extrage o mare cantitate de ceară artificială,

Rezervele de petrol de pe noile și vechile terenuri petrolifere sunt evaluate după aprecierile Stațiunii geologice a sindicatului „Azneft” și „Grozneft”, în modul următor: Regiunea Baku contine 55 miliarde puduri de petrol, iar regiunea Groznii 8 miliarde puduri. Această cantitate de 63 miliarde puduri, extrăgându-se anual 450 milioane puduri poate fi exploatată în timp de 140 d. ani.

EMANOIL SAMSON

CLUJ. Strada Regina Maria No. 32.

Engros de piele, talpă, accesorii
de ghete, curele de transmi-
siune produse în străină-
tate, coajă de stejar
și molift coltari.

Telefon locuința 10—82 — Magazin 3—87.

Telegrame: „SAMPLE”

MARE TÂRG DE ANUL NOU!

LA
MOSKOVITS & Co.
Cal. Reg. Ferd. 23.
Vis a vis de Postă

pahar pt. apă dublu tare dela	4.50
pahar pt. vin.	4.—
cană pt. bere cu urechi	
3 dec.	14.—
garn. pt. apă de 6 pers.	66.—
garn. pt. vin de 6 pers.	60.—
garn. pt. liqueur de 6 pers.	40.—
garn. pt. liqueur de 6 pers. cu tavă.	84.—
farfurii de porțelan duble tari.	18.—
garn. pt. compot de 6 pers.	156.—
garn. pt. fructe sau pră- jiture din porț. verita- bil de 6 persoane.	150.—
garn. mocca de 6 pers.	280.—
garn. pt. prăjiture de 6 persoane.	280.—
garn. pt. mâncare din porțelan veritabil de Carlsbad 26 buc.	1250.—
6 perechi farfurii cu ceașca din porț.	150.—
1 pereche ceașca cu farf. cu margini albastre. jum. tari.	20.—
1 garn. de spălat com- plet fay	477.—
6 buc. linguri din a- luminu	30.—

MARE TÂRG DE ANUL NOU!

Mai ieftin ca la
lichidare
se pot procura ar-
ticole de haine mai
jos înșirate:

1 mtr. Batist chifon — — —	Lei 28
1 „ Mătasă brută — — —	125
1 „ Delin de spălat — — —	38
1 „ Postav de dame — — —	185
1 „ Eponge — — —	88
1 „ Liberti în toate culorile	65
1 „ Haine de mătasă lățimea dublă — — —	98
1 „ Grenadin lăt. dublă — — —	58
1 „ Grenadin de mătasă vărgat — — —	125
1 „ Zeфир englez — — —	42
1 „ Carton cosmanosi — — —	42
1 p. Ciorapi ajour — — —	90
1 p. Ciorapi de ață — — —	55
1 p. Ciorapi de dame — — —	25
1 p. Ciorapi bărbătești — — —	20
1 Cămașă de dame — — —	102
1 Cămașă de bărbat — — —	185
1 Haine de copii — — —	80

M. Izsák & Co.
CLUJ,
Cal. Reg. Ferdinand 63.
(Lângă pavilionul Hornar) 6

AUTOMOBILE:

BUICK

OLDSMOBIL ȘI CITROËN

model 1926, au sosit la
magazinul de automobile

IOAN N. JILESCU

CLUJ Str. Regina Maria No. 16 CLUJ

Aparate de radiofonic originale BROADCASTING

se pot capătă toa-
te piesele. Exoperăm per-
mise de instalare. Cautăm repre-
zentanți în toate orașele din
Ardeal și Banat.

REPREZENTANTA GENERALA
BROADCASTING
CLUJ,
Str. Nicolea Iorga 3, I/19
(Palatul „Generala“)

Abonați „LEMNUL”

„CRISTAL”

Spălătorie și văpsitorie chimică
Vopsește și curăță orice rufărie!
Efectuează comenzi și prin postă!

CLUJ

Telefon No. 500.

Vămuirea mărfurilor

— Inițierea unei magazii vamale. — Propunerea Camerei de Comerț din Cluj. — Avantajele sistemului practicat la Brașov —

Plângerile repetate ale comercianților și industriașilor noștri împotriva felului cu se efectuează vămuirea mărfurilor la oficiul vamal din Cluj au determinat o serie de cercetări din partea Camerei de Comerț care a ajuns la concluzia că aceste plângeri sunt îndreptățite. Principalele neajunsuri observate sunt următoarele:

1. Vămuirile se fac cu întârziere.
2. Coletele sunt predate demulțori cu lipsuri.
3. Se pretind, în cele mai multe cazuri, analize absurde și inutile.
4. Expeditorii calculează spese prea ridicate.
5. Taxele de magazinare sunt prea mari.

Toate aceste neplăceri, după părerea tuturor celor interesați, izvoresc dintr-o singură pricină, din aceea, că Clujul nu dispune de o magazie specială vamală. Încercările făcute până acum în această direcție n'au dus la niciun rezultat practic.

În timpul acesta, C. F. R. a sporit mereu taxele de magazinare, iar dela 1 Ianuarie 1926. direcțiunea C. F. R. obținând autonomia bugetară instituită prin lege, e de prevăzut că vom înregistra sporuri noi.

Această situație îngrijitoare a făcut ca se nască o altă idee. Deoarece în șase ani s'a așteptat zadarnic construirea unei magazii speciale pentru vama Cluj, s'a spus ca însăși Camera de Comerț din Cluj să construiască o asemenea magazie.

Chestiunea s'ar putea rezolva cu ușurință, pe baza unei simple permisiuni a direcțiunii generale a vămilor.

La Brașov, expeditorii au desle-

gat aceeași problemă prin închirierea unei magazii corăspunzătoare nevoilor de vămuire și înmagazinare a mărfurilor sosite în vamă. Această magazie e condusă de oficiul vamal, taxele de magazinaj se percep însă de expeditorii închiriatorii. Taxele aceasta sunt mult mai mici decât cele percepute de C. F. R. din Cluj.

Camera noastră de Comerț dorind să la și avizul inspectorului vamal din Cluj s'a lovit însă de unele dificultăți. Inspectorul vamal din Cluj și-a arătat neîncrederea în rezultatele ce s'ar fi atins la Brașov, și a cerut, ca magazia specială vamală, pe care ar închiria-o Camera de Comerț să fie subînchiriată oficiului vamal pentru a fi condusă direct de acest oficiu, iar taxele să fie calculate conform regulamentului vamal.

Se înțelege, că soluția aceasta n'ar modifica aproape de fel situația actuală.

De aceea, pentru a se putea vedea situația reală dela Brașov, Camera de Comerț din Cluj a făcut pașii necesari pentru a primi o copie de pe permisul de funcționare a magaziei vamale de acolo. Îmediat ce va primi copia aceluși permis Camera de Comerț va căuta prin toate mijloacele să realizeze inițierea unei magazii vamale speciale în Cluj.

DR. OD. APOSTOL

Medic de spital
Interne-Venerice
Consultă de la 2—6
în str. David F. 10.

Unificarea asigurărilor sociale

— Proiectul de lege depus la Senat —

Îmediat după încheierea vacanței parlamentare. Senatul va lua în discuție proiectul de lege al asigurărilor sociale, întocmit de d. N. Chirculescu, ministrul Muncii.

Legea aceasta este menită, în primul rând a unifica cele patru legi din România, care guvernează pe meseriașii asigurați din cele trei provincii alipite și din vechiul regat. Dela realipirea Ardealului, Basarabiei și Bucovinei la vechiul regat, aceste provincii se conduceau după legile dela Budapesta, Petrograd și Cernăuți.

În Ardeal existau casele cercuale, în Bucovina casele de asigurare și în Basarabia un fel de case de asigurare. Instituțiile de asigurare din Ardeal aveau o semi-autonomie, ele fiind obligate a-și supune bugetul aprobării Casei centrale a asigurărilor, cele din Basarabia de asemenea, iar cele din Bucovina erau complet autonome.

În afară de alte modificări, noua lege desparte organizațiile actuale ale corporațiilor, instituind o serie de organizații de asigurare numite „case de asigurare” și breslele care se vor ocupa cu organizația muncii, conflictele de muncă, examinarea

lucrătorilor, eliberarea cărților de meșter, încheierea contractelor de ucenicie, etc.

Forma actuală de conducere a corporațiilor este desființată și legea tinde să apropie pe conducătorii muncitorimeii din bresle, de muncitori, dându-le rolul de aplanatori ai conflictelor de muncă.

Casele de asigurare capătă o mare importanță. Ele vor avea să perceapă cotizațiile dela asigurați, să acorde ajutoarele în caz de invaliditate, boală, înmormântare. etc.

Casei patronale de pe lângă Casa centrală a asigurărilor, care funcționează pe baza legii meseriilor și a statutelor proprii nu i se aduce nic o modificare esențială.

Ea urmează să se ocupe cu asistența meseriașilor victime ale accidentelor de muncă. Despăgubirile acordate în astfel de împrejurări sunt înscrise în bugetul Casei patronale din cotizațiile întreprinderilor industriale.

Constatat fiind, că în fiecare an numărul meseriașilor asigurați crește noua lege este menită a da o organizație solidă asigurărilor și problemelor muncitorești.

America și situația financiară a României

— Un discurs al dlui N. Titulescu —

Cu prilejul anului nou numeroase colonii române din Detroit a ținut o mare întrunire publică la „Casa Unirii”.

Toate organizațiile române, fără excepție, erau de față. Corurile române au cântat colinde și alte cântece românești.

În urmă, ministrul Titulescu a ținut un mișcător discurs asupra situației din România pe care cetățenii americani de origine română, trebuie s'o cunoască în interesul prestigiului lor propriu, în mijlocul celorlalți concetățeni americani.

Adunarea a fost adânc mișcată de expunerea făcută de d-nul Titulescu asupra suferințelor încercate de România în timpul războiului, distrugerea petrolului său, confiscarea tezaurului de bolșevici, exportarea de mărfuri în valoare de peste 400 milioane dolari în schimbul unei monede false emisă de dușmani în cursul ocupației.

D. Titulescu vorbește de reforma agrară și amintește toate sforțările făcute de România — fără nici un ajutor din afară — pentru a echilibra bugetul său și a înceta imprimarea monedei sporind producțiunea sa. Aceste sforțări au fost recunoscute săptămâna trecută de către o instituție imparțială „American Bankers Trust” din New-York, în comunicatul său.

D. Titulescu expune adunării, cum toate pretențiunile Ungariei au fost respinse de Societatea Națu-

nilor. Odată cu consolidarea datoriilor de război situația României în străinătate s'a consolidat. D. Titulescu termină spunând că ori ce bun cetățean american de sânge român, este o dovadă vie că România aspiră la aceleași ideal de libertate și democrație ca și marea republică a Statelor Unite.

Spunând adevărul cu privire la România, cetățenii americani de origine română îndeplinesc în același timp datoria lor față de patria lor de adopțiune precum și față de patria lor de origine.

Întrunirea a ovaționat îndeung pe orator.

GANZ

**Societatea Anonimă
de Electricitatea & Comp.**

CLUJ

STR. REGINA MARIA No. 16

Telegr. Adr.: „ALIERNE” Telefon 991.

**Cine dorește să
cumpere porțelan,
sobe de teracotă și
cărămizi refracta-
re bune și ieftine
să viziteze magazi-
nul fabricii**

„IRIS”

din CLUJ, C. Reg. Ferdinand
36—38, (Palatul Băncii Agrare)

**MARE ASORTIMENT DE
RAGLANE, ȘI HAINE DE BĂRBAȚI
ȘI COPII LA**

M. Neumann

**CLUJ
Piața Unirii 14.**

Emigrările

— Spre Brazilia și spre Palestina! —

În cursul primului semestru al anului 1925, au fost prezentate ministerului. Muncii, cereri de pașapoarte extraeuropene, pentru, un număr de 5855 persoane.

Acest total se repartizează pe regiuni în modul următor: 4354 solicitanți din Ardeal, 623 din Bucovina, 605 din Basarabia și 273 din Vechiul Regat.

S'au eliberat pașapoarte pentru 5691 persoane, respingându se numai pentru 164 persoane.

Persoanele cari au obținut pașapoarte se pot clasifica astfel:

1) După etate: 2059 sub 18 ani; 990 între 18—24 ani; 1670 între 25—40 ani; 689 între 41—60 ani; și 183 persoane peste 60 ani.

2) După profesie; 1023 muncitori agricoli: 1630 profesie casnică; 441 muncitori industriali calificați, și 639 comercianți, funcționari și profesioni libere.

3) După țara de destinație; 2031 persoane au obținut pașapoarte pentru Brazilia; 1613 pentru Statele-U. nite; 539 pentru Canada; 280 pentru Argentina; 195 pentru alte state americane; 995 pentru Palestina și 38 pentru alte țări.

Comparând datele de mai sus cu cele din anul 1924 constatăm:

1) Că numărul solocitorilor de pașapoarte este în continuă descreștere.

2) Că direcția predominantă a emigranților este către Brazilia.

3) Se accentuează o mișcare de emigrare mai vie decât în trecut pentru Palestina.

Impunerile pe 1926

— Sporirea comisiilor —

Pentru ca lucrările comisiunilor care stabilesc noile impuneri pe anul 1926 să poată fi accelerate, a avut loc, ieri, la ministerul de Finanțe o conferință între d-nii: Cristu Simionescu, noul director general al contribuțiilor, și inspectorii generali financiari: Andrei Călinescu. Al. Niculescu și C. Niculescu.

În urma acestei conferințe s'a hotărât ca numărul comisiunilor de impunere să fie ridicat dela 41 la 50, din care 38 de comisiuni vor fi comisii anuale care funcționează pe lângă percepții și 12 comisii de apel atașate pe lângă percepții și 12 comisii de apel atașate pe lângă administrația financiară.

Acest număr de comisii se crede că va fi suficient pentru ca toate lucrările de impunere să fie terminate până la 1 Iulie.

Tot deodată s'a hotărât ca până la impuneri definitive, impozitele pe primul semestru să fie încasate după rolurile din anul trecut rămânând ca ulterior — după impuneri definitive — să se opereze majorarea sau scăderea lor.

Aceasta, pentru ca încasarea veniturilor statului să nu sufere suspendări.

Pentru Crăciun și anul nou se poate căpăta foarte frumoase CĂRUCIOARE pentru COPII. Vânzare EN GROS la STEFAN KENDOFF, Strada Noua 20.

O nouă societate pt. exploatarea miniere

O pune la cale însuși d. Tancred Constantinescu

O importantă conferință s'a ținut la ministerul de Industrie și Comerț, sub președinția d-lui Tancred Constantinescu, participând la ea reprezentanții principalelor exploatarea petrolifere cu capital românesc.

Scopul conferinței a fost întemeierea unei mari societăți naționale de exploatarea minere, la care să participe toate societățile cu capital românesc, cum și cele străine care au primit condițiunea naționalizării prevăzută de noua lege a minelor.

Capitalul social al acestei noi instituții va fi, probabil, de 100 milioane lei.

În întâlnirea aceasta nu s'a produs de cât un simplu schimb de vederi și propuneri în jurul proiectului de a se institui societatea de exploatarea miniere.

Reprezentanții societăților petrolifere se vor întruni din nou după sărbători, când vor lucra la înlocuirea unui proiect de statut, care va fi depus apoi ministrului de Industrie și Comerț.

Ajutorul populației

— Ce face Crucea roșie? —

Vorbim în altă parte a ziarului despre datoria pe care o are guvernul de a veni în ajutorul populației pătulate pe urma recentelor inundații. Am vrea să pomenim aici de sprijinul acordat de inițiativa particulară.

Suntem siliți să constatăm, cu profund regret că n'am văzut niciieri niciun gest de simpatia a publicului dela noi față de o profundă nenorocire deslănțuită asupra Ardealului. Nicio listă de subscripție în marile cotidiene. Nicio donație din partea vreunui milionar, mai mult sau mai puțin proaspăt. Nicio sumă de bani oferită de vreo întreprindere, care a avut norocul să nu sufere nicio daună.

Am citit în schimb într'o gazetă, următoarea anecdotă:

Un prefect făcând inspecție într'o comună rurală, întrebă pe primar dacă a luat precauțiuni pentru cazul inundației.

— De sigur, răspunde primarul, cu conștiința datoriei împlinite.

Și satisfăcut arată prefectului o serie de cutii de tinichea.

— Ce sunt acestea? întrebă prefectul.

— Cutiile pentru adunat ajutoare pentru cei sinistrați.

Am vrea să vedem, acum, cel puțin cutiile... Și, pentru că e vorba de cutii, am îndrăzni să întrebăm, dacă societatea Crucea roșie, careia publicul i-a dat de-atâtea ori obolul său, nu se simte datoare să intervină pentru alinarea multelor suferinți? Scopul său, după cât știm, nu se mărginește la întemeierea de spitale pentru răniți, în timp de război. Întâmplarea provoacă dezastre și în vreme de pace. Pentru ce caritatea să fie absentă în acesta împrejurări?

Și pentru ce atâtea lipsă de solidaritate?

(Redol. Moseș 1786)

Produsele FABRICII DE BERE CZELL din Cluj -- Mănăstur:

bere albă „URSUS“ bere albă specială „URSUS“ -- EXTRA bere neagră din malt dublu HERCULES se capătă pretutindeni!

ELEONORA SZILÁGYI S. A.

Fabrică autorizată pentru producerea de liqueururi, romuri și cognac, și

Prima Fabrică Română de șampanie CLUJ.

PRODUCE:

tot soiul de liqueururi, romuri, cognac și punchuri de prima calitate și igienice autorizate prin legea sanitară.

Șampaniile excelente „Favorit“-sec, „Demi“-sec, „Extra“-sec și „Femina“.

Pivnițele societății sunt aprovizionate cu vinuri provenite din cele mai renumite podgorii aredelenești, din vechiul Regat și podgoriile Aradului.

Specialități: „Rózsamáli“, Șom-dulce (Corniță), Rizling-dulce, Călugărul sur și vinuri de „Asszu“.

Broul central, pivnițele și fabrica de șampanie se află în CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 103.

Filiala: în REGHINUL-SĂSESC. (Casă proprie.)

16—52

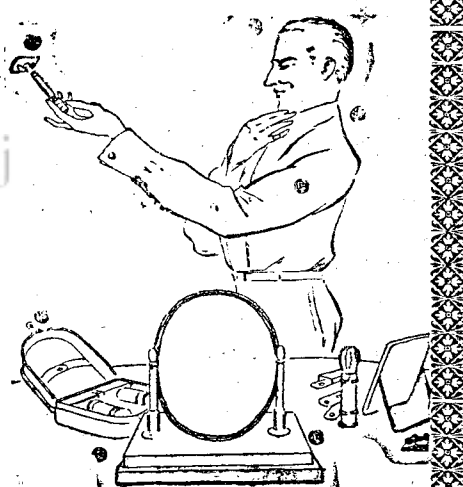
Barba netedă și gulerul curat

sunt privilegiul societății elite și moderne de astăzi!

Dacă cumpărați un aparat de ras de I-a calitate „Unicum“ și 10 lame „Unicum“ pentru 180 lei, vă bărbieriți pentru 3 lei în zecce minute.

Mare asorfiment de pie-se și aparate de ras la

Fiul lui Matia Kun Cluj, Calea Victoriei No. 2

Mare târg de GHETE

LA

FRĂȚII GONDA

Cluj—Oradca-Marc

(vis-a-vis de postă)

Pentru funcționari prețuri reduse

ABONATI „LEMINUL“

Ciorapii SĂNDOR sunt cei mai buni! CLUJ, Piața Unirii 9

PIAȚA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ

Cereale

Grâu: 87.000 lei vag.
Porumb: 65.000 lei vag.
Orz: 57.000 lei vag.
Ovăș: 58.000 lei vag.
Săcară: 68.000 lei vag.

Vite

Vite 20—22
Porci 32—46
Vițel de lapte 30

Petrol și derivate

Prețurile au fost:

Țițeiul cotează 28.100—28.300 lei vagonul de Bușteni și Băicoiu ușor și 22.900—23.000 lei, cel de Moreni neparafinos.

Benzina ușoară e cerută la 10.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 10.30 lei kgr.

Benzina grea e cerută la 7.10 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 7.15 lei kgr.

Petrolul lampant este cerut la 2.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și și oferit la 3.00 lei kgr.

Motorina este cerută la 1.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 2.— lei kgr.

Păcura este cerută la 1.50 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 1.55 kgr.

Uleiurile CFR. se găsesc la 5.15 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Uleiul regal e cerut la 7.30 lei kgr. loco fabrică fără taxe, OO a 8.30 lei kgr. și cel OOO la 11.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Fierărie

Cositor lei 325—335.
Compoziție dela 10 la 80 la sută, conținut garantat de cositor lei 46—285.

Plumb lei 44—48.

Zinc lei 44—55.

Antimoniu lei 90.

Aramă lei 105—125.

Alamă lei dela 103—130.

Tablă neagră dela 05—130 mp. lei 21—14.—.

Tablă neagră de acoperiș dela Nr. 16—Nr. 22 lei 21—50.

Tablă galvanizată dela Nr. 18—Nr. 22 lei 30—32 pe kgr.

Tablă albă dela 90 libre la 216 lei 1500—3350.

Fer: in bare lei 10—60.

„ beton lei 10—60

„ cornier lei 10—70

„ balot 12—50

Tevițe de gaz: negre dela 24—300 lei.

Tevi galvanizate ca mai sus, cu 40 la sută adaus.

Spirtoase

Spirit engros 46—50 lei.

Vin 17—35 lei.

Manufactură și Textile

Zefir m. lei 30—200

Batist m. lei 30—70.

Mătasă m. lei 480—1200.

Pânză m. lei 28—80.

Ciorapi de bumbac lei 20—25.

Ciorapi de ață lei 70—80.

Ciorapi de fildecos lei 85—150.

Mănuși de ață lei 30—100.

Coloniale

Cafea Rio 118—120.
„ Maragojip 240—50.
„ Salvador 185—90.
„ Portorico 165—170.
Orez Rangoon 22—50.
„ Japonez 28.—.
Cacao Corf. 72.
Lămâi per ladă 850
Ceai Moning 130, O. P. 220—30.
Migdale 195—220.
Zahăr 27—30.
Piper 98.
Scorțișoară 76.
Alune 185—195

Furac

Fân 250—220.
Lucernă 240.
Pae 80—100.

Pielărie

Talpa I-a lei 155.—165
Talpa II-a lei 140—135.
Cruon I-a lei 195—220.
Cruon II-a lei 145—205.
Gatur 100.—135
Porle 90—130.
Porle englez 155—180.
Box negru I-a 80—90.
Box negru II-a 60—70.
Box color I-a 110—120.
Box color II-a 70—90.
Chevreaux 70—100.
lac 110—125

Chimicale

Salicil 230—50.
Glicerină 125.
Formalin 85.
Naftalin 24—26.
Accid carbonic 68—72.
Chinină sulfurică 5000.
Stearină 85.
Parafină 50.
Ceresină 70—75.
Sare bismut 1200—1400.
Vaselină albă 85.
„ galbenă 45.
„ albă americană 110
„ galbenă americană 70.

BURSA

Valutelor la Zürich
9. Ian. Inchidere.

Franci francezi	1977 $\frac{1}{2}$
Franci belgieni	—
Lire sterline	251570
Lire italiene	2090
Dolari	517 $\frac{1}{4}$
Relschsmark	12315
Franci elvețieni	—
Coroane cehe	15325
Coroane ungare	72.55
Shillingi	—
Drahme	—
Dinari	9376
Lire otomane	—
Zloți	—
Lei	235 $\frac{1}{2}$
Napoleoni	—
Marca Pol.	65 $\frac{1}{4}$
Pesetas	—

Mare asortiment
FIUL LUI MATIA RUM

cuțitar și optician, Cluj, Calea Victoriei No. 1.
6—11 Nickelare și ascuțit se execută prompt.

Trifoi și lucernă

Cumpărăm cași în anii trecuți orice cantități de
seminte de trifoi și lucernă
pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

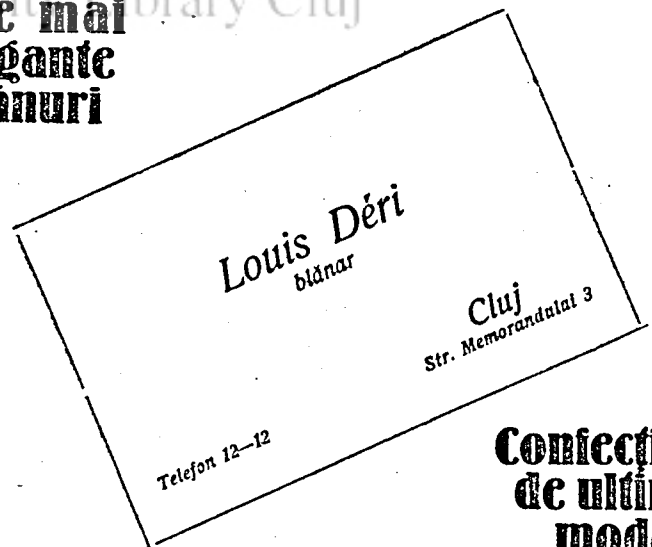
ATENȚIUNE! Acelor proprietari, cari ne vor vinde nouă produsele lor, ne obligăm, ca să le decuscutăm, cu mașinile proprii, (curățim de matas.) gratuit a zecea parte din marfa vândută nouă, pentru a fi întrebuințată la viitoarea însămânțare.

BANCA CENTRALA, Secția Cereale
CLUJ, Strada Regina Maria No. 1—3.

Galoșii și șosonii
„WIMPASSING“
sunt cei mai buni.

8—8

Cele mai
elegante
blănuri

Confecțiuni
de ultima
modă

Plapome diferite, saltele de păr de cal gloturi pentru plapome, liberti, duschez, atlas și mătasă brocată, cașmir cu păr, libertine, pânze și pânzesol cu diferite motive. Truso și pânze dela firmele Hermann, Polak și Munk. Fețe de mese și servete pentru serviciu de cafea din pânză Damasc. Garnituri pentru paturi, perdele croșate, cămași pentru bărbați și femei, ștergare flotirt. Trusouri de Viena în depozit.

Plapome și saltele se execută la comandă în 24 ore. Înainte de a face cumpărături negreșit vizitați magazinul

„LEBEDA“

Telefon 5—15 Cluj, Calea Victoriei 10 Telefon 5—15

Abonați „Ardealul“

INFORMATII

Aflăm, că P. S. episcop Nicolaie Ivan al Clujului a luat inițiativă de a deschide o listă de subscripție în folosul populației care a avut de suferit de pe urma inundațiilor. D. Ionel Comșa, directorul general al Băncii centrale s'a înscris cel dintâi cu suma de 5000 lei.

— Intre funcționarii dela întreprinderile: uzina de gaz, uzina electrică, tramvaele comunale și alimentarea cu apă a orașului Timișoara și direcțiunile respective s'a ivit un diferend.

În acest scop, s'au ținut tratative de conciliere între părți, sub conducerea inspectoratului regional al muncii. Reprezentanții întreprinderilor au susținut că salariații lor nu cad în prevederile legii conflictelor de muncă și în consecință conflictul nu poate fi aplanat pe această cale.

În cele din urmă, s'a hotărât ca diferendul să fie trimis în fața trib. Timișoara pentru arbitraj obligatoriu.

— D. Camil Negrea, profesor la universitatea din Cluj, a fost numit comisar al guvernului pe lângă Camera de comerț din Cluj.

— Consilierul federal al Elveției d. Schulthess a adresat ministrului României la Berna o scrisoare de călduroase mulțumiri către guvernul român pentru punctualitatea cu care s'a efectuat la 31 Decembrie al patrulea vârsământ de 2,800.000 franci elvețieni. Prin această plată datoria României s'a redus la circa 10 milioane franci.

— D. prof. George Leon, noul secretar general al ministerului de industrie și comerț a depus legiuitul jurământ.

— Ministerul de Finanțe, având informațiuni că multe capitulari imobiliare se sustrag dela declarațiunile fiscale, a dispus să se facă un tablou al depunerilor spre fructificare conturilor curente, etc. dela bănci și alte instituții financiare, spre a fi verificate în raport cu declarațiunile deponenților, și a se aplica sancțiunile prevăzute de lege pentru emisiunile din declarațiuni.

— Intrarea în vigoare a protocolului dela Innsbruck și a a-

Abonați „ARDEALUL”

cordului dela Praga, referitoare la plata datoriei publice austro-ungare, a suferit o nouă întârziere. Precum se știe aplicarea acestor înțelegeri trebuia să se facă automat, dacă până la 15 Decembrie statele semnatare nu au înaintat comisiunii de reparații nici o obiecțiune iar această comisiune le va fi ratificat. Or, deși statele semnatare, adică toate statele succesoare în afară de România au ratificat semnătura delegațiilor lor la Praga, comisiunea de reparații, din motive ce nu se cunosc încă, n'a ratificat lucrările conferinței din Praga. Din această cauză funcționarea „Casei comune” însărcinată cu serviciul datoriei publice austro-ungare va suferi o nouă întârziere.

— Pe anul 1926 tribunalul Cluj s'a constituit prin tragere la sorți, după cum urmează:

Secția I-a: președinte, d. Leonida Petrescu; judecători de ședință d. R. Moldovan și Oct. Furnea; judecător sindic, d. Laurențiu Decuseară; judecător de instrucție d. N. Epure și jud. supleant d. V. Hortopan.

Secția II-a: președinte, d. Iosif Balint; jud. de ședință d. n. Justin Anca și Gh. Păcurariu; jud. de instrucție d. Leonida Persescu și jud. supleant I. Havani.

Secția III-a: președinte, d. Al. Sontzo; jud. de ședință d. n. N. Ujvarosi și V. Pastia, jud. supleant d. Vlad Enescu.

Secția IV: președinte, d. Clemente Petrovanu, jud. de ședință d. n. Richard Filipescu și Gr. Dunca, jud. supleant N. Birescu.

Secția tutelelor: d. n. Al. Bohățel și Gh. Vârnav.

— Colaborarea institutelor financiare europene cu cele din America. După raporturi sosite din New-York, Montagu Normann guvernatorul Băncii Naționale Engleze a călătorit în America în vedere întocmirii unui program de strânsă colaborare între institutele financiare din America și cele din Europa. Acest program fiind întocmit guvernatorul Băncii engleze se va întoarce în zilele acestea în Anglia. Prin acest program este pe deplin asigurată colaborarea dintre institutele financiare Europene și cele din America.

Cercurile comerciale în ajutorul celor păgubiți de inundații

Diversele organizații economice și industriale au întreprins o acțiune pentru ajutoarea industriașilor, comercianților și agriculturii păgubiți de inundații. Astfel Uniunea Economică Ardeleană a invitat pe toți agricultorii păgubiți de inundații să ceară administrațiilor financiare să-i scutească de plată impozitelor iar prefecturilor de județ respective să le acorde ajutoarele necesare.

Guvernul a votat pentru păgubiți un ajutor de zece milioane lei. Uniunea Economică Ardeleană stă la dispoziția celor interesați dându-le toate lămuririle necesare cu privire la felul cum trebuie solicitate aceste ajutoare. Sediul acestei Uniuni se află în Cluj str. Andrei Mureșanu No. 10.

Deasemenea au întreprins acțiune pentru ajutoarea industriașilor și comercianților păgubiți de inundații, Camera de Comerț și Industrie din Cluj și secția Cluj a Uniunii Generale a Industriașilor din România. După anunțarea pagubelor, centrala din București a Uniunii Generale a Industriașilor din România, va face demersurile necesare pentru acordarea ajutoarelor cerute. Acestea se vor da sub formă de numerar, materii prime, credite și fine mașini etc.

Electricizarea țării

Se știe, că ministerul de Industrie și Comerț, în vederea elaborării unui program pentru electricizarea țării, a cerut și concursul unor specialiști recunoscuți din Franța, Italia și Elveția.

Aceștia, au venit în diferite rânduri în țară, au studiat configurația terenurilor și cursul apelor pe care urmează să se înființeze uzinele producătoare de electricitate și au depus apoi referatele lor.

Avizele cuprinse în aceste referate au fost luate în considerație de comisia specială română de pe lângă ministerul de industrie și au servit ca baza la elaborarea unui anteproiect de program pentru electricizarea țării.

Cum anteproiectul este aproape terminat urmează să fie supus planului comisiunii de electricizare la care vor lua parte și experții străini: francezi, italieni și elvețieni.

Adunarea experților va avea loc pe ziua de 17 Ianuarie c.

ATENȚIUNE!

ATENȚIUNE!

Un cadou folositor și prețios este mașina de cusut

„SINGER”

Se poate procura și cu plăți în rate lunare extraordinar de avantajoase
Instrucție gratuită în brodat artistic,
în zilele săptămânii dela 8—1 și după masă dela 3—7

BOURNE & Co.

Cluj, Strada Memorandului No. 25.

Sticlărie și porțelan

geamantane pentru călătorie și gente de piele pentru doamne, mai ieftin cumpărați în

Magazinul „PARISIEN”
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 12.

STOFE pentru domni și dame. Tricotage, Grenadin Marchisete — Cămăși pentru domni și dame. Plapome, Saltele etc. etc.
Se vând cu prețuri foarte reduse la
Magazinul „Hajnal”
CLUJ, Calea Regele Ferdinand și Calea Victoriei (Colț)
Numai într'un singur loc!

Plicuri ieftine furni-
Plicuri zează numa
B O R O S
Reg. Ferdinand 2. — Telefon 10-83

ATENȚIUNE!
Reclama făcută în ziarul
„ARDEALUL”
este cea mai eficientă.

B O R V I Z
DE
B O R S E C
Regele apelor minerale.
Direcția comercială:
CLUJ
str. Memorandului 8
(Casa Tischler)
Reprezentanța pt. vechiul regat:
BUCUREȘTI
Strada Carol No. 25